

**VI FESTIWAL ZESPOŁÓW FOLKLORYSTYCZNYCH
POLSKI PÓŁNOCNEJ**

INFORMATOR

**GDAŃSK — SOPOT — GDYNIA
2 — 14 SIERPNIA 1980**

**VI FESTIWAL ZESPOŁÓW FOLKLORYSTYCZNYCH
POLSKI PÓŁNOCNEJ**

INFORMATOR

**GDAŃSK — SOPOT — GDYNIA
2 — 14 SIERPNIA 1980**

Teksty

Barbara Madajczyk, Mirosława Pietrzykowska

Redakcja

Mirosława Pietrzykowska

Redakcja techniczna

Helena Mickiewicz

Zdjęcia

Zygmunt Reszka, Waldemar Staniak, Leonard Szmaglik

Wydawca

Wojewódzki Ośrodek Kultury w Gdańsku

SKASOWANO

D2S 223 + program

FOLKLOR WYBRZEŻA — TRADYCJE, TERAŹNIEJSZOŚĆ

Wybrzeże jest tym regionem w Polsce, który zaliczyć trzeba do najbogatszych w tradycje kultury ludowej. Podłożem dla folkloru Wybrzeża są przede wszystkim prastare tradycje kultury kaszubskiej, a także kultury regionu Kociewia.

Ale szczególne położenie Wybrzeża na szlaku wylotowym z Polski w świat, szlaku handlu morskiego sprawiło, że promieniowała poprzez Wybrzeże w świat kultura całej społeczności Polaków.

Z drugiej strony zaś przez bramy portowe przybywali do Polski pielgrzymi i przybysze z różnych krajów, utrzymujących z Polską handel morski. To położenie Wybrzeża sprawiło, że jego kultura ludowa niejako samorzutnie wyzbywała się charakteru partykularnego, przedstawiała się chętnie przedstawicielom innych regionów i innych kultur i uważnie przypatrywała się wartościom w nich zawartym.

Ale nie tylko nie ominęła regionu Kaszub czy Kociewia epoka pełnej determinacji samoobronnej walki przeciw naciskowi germanizacyjnemu, lecz przybrała ta walka, na ziemiach Wybrzeża, szczególnie dramatycznego charakteru. Kaszubów uznano za relikty prehistorii i postanowiono zmasać z etnograficznej i politycznej mapy Wybrzeża.

Zintensyfikowało to głębokie kulturotwórcze procesy, będące w tym przypadku podstawową racją istnienia Kaszubów czy Kociewian jako społeczności, podstawowym wyznacznikiem ich samoidentyfikacji, samookreślenia narodowego, ale na szczęście nie nadało nigdy ich kulturze cech zamkniętego, wrogiego całemu światu, zasklepionego w sobie, martwego gestu samoobronnego, zachowała ta kultura cechy otwartości i życzliwości wobec tych wszystkich, którzy życzliwie do niej podejają.

* * *

Toteż odziedziczyliśmy dziś doprawdy arcyzaczyną i bardzo żywotną tradycję kultury ludowej w regionie Kaszub i Kociewia. Można też bez przesady powiedzieć, że w warunkach Polski Ludowej kultura ta po raz pierwszy znalazła na tak szeroką skalę zakrojony mecenat ze strony państwa i całego społecznego ruchu kulturalnego, a także po raz pierwszy zyskała szansę przedstawienia się w tak szerokim zakresie całemu społeczeństwu polskiemu, całej, jeśli tak można powiedzieć, ogólnokrajowej widowni kulturalnej.

Pragnę więc pokazać te działania i inicjatywy kulturalne, które mają miejsce na naszej ziemi na podglebiu kultury ludowej Kaszubów i Kociewian, na tle ich rodzimego krajobrazu, a niejednokrotnie w tych miejscach, gdzie od wieków odbywano ludowe obrządki lub w bezpośrednim sąsiedztwie budowli i zabytków historycznych, które im od wieków przyświadczały.

Być może więc zainteresuje czytelników krótki przegląd tych imprez i tych ogniw naszego życia kulturalnego, które dają sposobność bezpośredniego zapoznania się z folklorem Wybrzeża, z jego aktualnym kształtem i formami rozwoju.

Tak więc, kto chciałby zapoznać się z tradycjami jednego z najpiękniejszych i najstarszych miast Wybrzeża, winien przybyć do Gniewa w pierwszej dekadzie czerwca, odbywają się tu bowiem Dni Gniewa, zwane „niewinkami”. Jest to cykl imprez różnego charakteru, w tym także kiermasz handlowy i zawody sportowe, który rozpoczyna się historycznym korowodem szczodrości prowadzonym przez króla Jana Sobieskiego z jego małżonką Marysienką Sobieską. Para królewska istotnie trafiła do Gniewa, w swoim czasie, i jak w wielu miastach historycznej Polski okres rozkwitu potęgi państwa polskiego oznaczał także rozkwit gospodarczy, handlowy i kulturalny tych ośrodków. Kulturalne imprezy „Gniewinek” obejmują m.in. występy zespołów folklorystycznych, kapel i chórów ludowych, a także zespołów wokально-instrumentalnych oraz plener plastyczny bądź fotograficzny. Nawet zresztą i handlowa aktywność gniewinkowa nie pomija dziedziny kultury, sprzedawane są liczne wyroby sztuki ludowej, organizuje się także poświęcone jej stoiska o charakterze wystawienniczym.

W trzeciej dekadzie czerwca, tj. 23 i 24 odbywają się „Skarszewskie Sobótki”. Ta impreza plenerowa oparta jest w całości na scenariuszu obrzędu ludowego wywodzącego się jeszcze z prastarych czasów prehistorycznych i dochowanego do współczesności. Toteż najważniejszym jej punktem jest wielobarwne i śpiewne widowisko obrzędowe będące artystycznym rozwinięciem i przetworzeniem tego prehistorycznego pierwowzoru, widowisko, które elementy zabawy ludowej a także handlowego jarmarku łączy z mikrofestiwałem amatorskich zespołów artystycznych. Atrakcyjność miejsca, ulokowanego u podnóża malowniczej góry otoczonej rzeką Wietciszą, jakby stworzonego po temu, by w nim odbywać pradawne obrządki w świetle ognisk i łuczywa, sprawia, że można to widowisko uznać za oficjalną niejako inaugurację sezonu turystyczno-wypoczynkowego w tym tak licznie odwiedzanym regionie. Jednak najcenniejsza jest tu próba rekonstrukcji i przypomnienia dawnej kultury Pomorza, Kaszub i Kociewia.

W początku lipca na Złotej Górze nieopodal Kartuz odbywa się tradycyjna impreza folklorystyczna nawiązująca do ludowych tradycji owocobrania, a zwana dzisiaj „Truskawkobranie”. Podobnie jak ongiś truskawkobranie odbywa się zawsze w niedzielę. Dawniej miejscowi gospodarze wystawiali na wyznaczonym miejscu stragany ze swoimi

najlepszymi wyrobami: piwem, winami, zaprawami owocowymi, placzkami, sokami i pierwszymi owocami sezonu. Był to więc swoisty konkurs na najlepszy stół. Dziś gastronomiczną stronę imprezy przejął handel uspołeczniony, a dawne występy i popisy ludowych artystów rozwinęły się w, na szeroką skalę zakrojony, cykl występów i turniejów, w których uczestniczą regionalne zespoły artystyczne. I tutaj znaleźć można liczne stoiska z regionalnymi pamiątkami i wyrobami twórców ludowych.

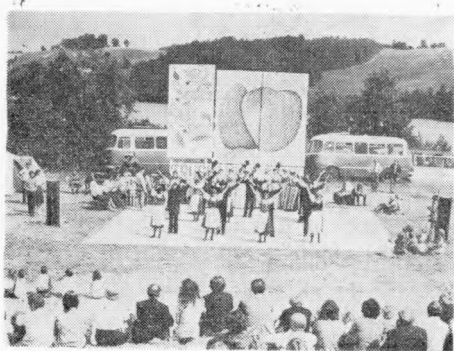
Przez dwa miesiące letnie — lipiec i sierpień — odbywają się liczne imprezy o pokrewnym charakterze w ramach „Puckiego lata kultury i sportu”. Puck staje się w tym czasie salonem folkloru regionu Wybrzeża. Jego usytuowanie w centrum największych skupisk turystycznych Wybrzeża pozwala mu wypełniać tę funkcję w sposób skuteczny. Cykl ten rozpoczyna się jeszcze w końcu czerwca — obchodami „Dni Morza”, których najważniejszym ogniwem są „Neptunalia” (23 czerwca).

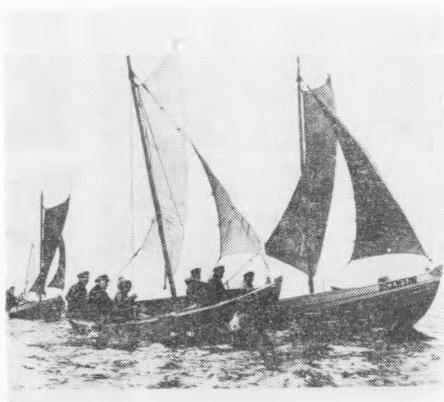
Spośród innych propozycji puckiego lata zwrócić też należy uwagę na imprezę zwaną „ścinanie kani” nawiązującą również do pogańskiego obrządku kaszubskiego, odbywającego się w najkrótszą noc roku i polegającego na uśmiercaniu „często symboliznym” ptaka o tej nazwie, niezwykle dziś rzadkiego, któremu według magicznych wyobrażeń przypisywano różne złe czyny i zgubny wpływ na ludzi. Toteż w dniu najpełniejszego zwycięstwa dnia nad nocą, a światłości nad mrokiem, uwalniano się od tego wroga i w różnych formach, zależnych od konkretnych miejsc czy skupisk ludzkich, wymierzano sprawiedliwość błądzącym i świętowano braterstwo ludzi prawych. Ten obrządek ściśle związany z prawem zwyczajowym jest jedną z najciekawszych odmian obchodów sobótkowych na ziemiach polskich. Dziś organizatorzy postraktowali go nader symbolicznie i obchodzony jest w końcu lipca.

W tym samym czasie w nieodległym od Pucka Władysławowie odbywa się seria występów zespołów folklorystycznych, głównie z regionu Wybrzeża, ale także z udziałem zespołów z innych regionów, nazwana „Lato z folklorem”. Występy te odbywają się na estradach budowanych na wolnym powietrzu w tak atrakcyjnych miejscowościach turystycznych jak: Władysławowo, Chałupy, Jastrzębia Góra. Zwyczajowo też obok estrad plenerowych uruchamia się stoiska i kioski z wytworami rękodzieła twórców ludowych z okolic Władysławowa, zwłaszcza z kaszubskim haftem.

Trzecia dekada lipca rozpoczyna się tradycyjnym Jarmarkiem Wdzydzkim, odbywanym nad słynnym jeziorem w miejscowości, która w umysłach wielu czytelników kojarzy się z regionem Kaszub i ich kulturą. Jarmark jest umiejscowiony na terenie Kaszubskiego Parku Etnograficznego, który zwiedzającym udostępnia chaty skansenu, ich wyposażenie i wyroby rzemiosła artystycznego twórców ludowych z całego województwa a także specjały kaszubskiej kuchni. Przybywają tutaj też liczne zespoły ludowe z regionu Kaszub i Kociewia. I w ciągu dwóch dni Jarmarku można właściwie zapoznać się ze wszystkimi niemal czynnymi artystami ludowymi regionu.

22 lipca odbywa się także „Złot starych kaszubskich łodzi rybackich” w Chałupach koło Władysławowa. Jest to jedyna w swoim rodzaju okazja do ujrzenia starych łodzi rybackich o napędzie pchowym i żaglowo-wiosłowym, które uczestniczą w wyścigach, a także skosztowania tradycyjnych potraw z ryb i zetknięcia się z dawnymi obyczajami rybaków morskich. I tutaj oczywiście stoiska oferują wyroby twórców ludowych, a zespoły folklorystyczne produkują się przed zebraną publicznością.

Regaty łodzi żaglowych

Jedną z najoryginalniej pomyślanych, chociaż najmłodszych i o najmniejszym doświadczeniu, inicjatyw z dziedziny ukazania folkloru Wybrzeża, są „Wyzwoliny kosiarza” odbywające się 12 i 13 lipca we wsi turystycznej Ostrzyce, w gminie Somonino nieopodal Wieżycy, na szlaku słynnych jezior kaszubskich. Impreza ta, nawiązująca do starego obrządku „pasowania” młodego wieśniaka na dojrzałego członka społeczności wiejskiej, obejmuje wystawę sztuki ludowej, występy licznych zespołów folklorystycznych, ognisko regionalne z udziałem artystów amatorów z gminy Somonino, a także bal kosiarzy, zabawę plenerową dla dzieci itd.

Najciekawsze jednak wydaje się obrzędowe widowisko „Wyzwoliny kosiarza”, które nadaje nazwę całej imprezie i które opiera się na rekonstrukcji obrządków ludowych.

W pierwszej połowie sierpnia w Sopocie i Gdańsku odbywa się „Festiwal Zespołów Folklorystycznych Polski Północnej” (2 — 14 VIII), najszerzej zamierzona impreza o tym charakterze na terenie województwa. Obejmuje ona kilka regionów Polski północnej. Przegląd ma za zadanie wyłowić najlepsze zespoły w trzech kategoriach: autentycznej, scenicznej i stylizowanej. Zespoły te uzyskują zaszczytne wyróżnienie „Bursztynowego Neptuna”.

Impreza ta zdobyła już sobie rangę ogólnokrajową jako instrument stymulowania ambitnej twórczości artystycznej w dziedzinie ludowej

muzyki, śpiewu i tańca. Towarzyszą temu szeroko zakrojone pokazy, wystawy i kiermasze sztuki ludowej najlepszych twórców Wybrzeża.

Ostatnią wreszcie z imprez, o których chciałam poinformować, jest „Turniej gawędziarzy ludowych” z regionu Kaszub i Kociewia odbywający się w Wielu nad jeziorem Wielewskim 23 i 24 sierpnia. Jego zadaniem jest ukazanie bogactwa ludowego przekazu literackiego, zachowanego jeszcze po dzień dzisiejszy w postaci słownej i stworzenie bodźca dla dalszego rozwoju ludowej literatury oralnej. Zapis literacki korzystał z niej niejednokrotnie, jest to jedno z głównych źródeł literatury kaszubskiej i nie powinno ono wyschnąć.

Te wyliczone tu przykładowo przedsięwzięcia i inicjatywy kulturalne, bo nie sposób uwzględnić wszystkich tego typu imprez, stanowią więc próbę dotarcia do różnych form i złoży kultury ludowej regionu Wybrzeża. Nie będzie też przesady w stwierdzeniu, że właśnie w regionie Kaszub i Kociewia kultura ta nie tylko zachowała, niemal nienaruszoną przez rozwój urbanizacji i związane z nim przemiany cywilizacyjno-kulturowe, integralność i żywotność, ale wykazała także zdolność rozwoju w tych nowych warunkach. Nie jest odczuwana jako przeżytek i nie popadła w konflikt z nowymi formami aktywności kulturalnej mieszkańców Wybrzeża, uczestniczących intensywnie w tworzeniu kultury ogólnonarodowej w jej najbardziej współczesnym rozumieniu. Stała się natomiast dla wielu ludzi blisko i serdecznie związanych z tradycją ich ziemi, specyficznym sposobem samorealizacji duchowej, kształtowania i rozwijania tych unikalnych walorów kulturowych, które właściwe są tylko ich tradycji i ich regionom, ich historycznemu doświadczeniu. Nie trzeba chyba szerzej dowodzić, że pełny i dojrzały kształt kultury współczesnej naszego narodu obejmuje wielobarwną mozaikę naszego rodzimego folkloru.

VI FESTIWAL ZESPOŁÓW FOLKLORYSTYCZNYCH POLSKI PÓŁNOCNEJ POD PATRONATEM WOJEWODY GDAŃSKIEGO

Na początku sierpnia, jak co roku — już od sześciu lat, zjeżdżają do Trójmiasta najlepsze zespoły folklorystyczne z całego województwa gdańskiego i wytypowane przez wojewódzkie domy kultury zespoły reprezentujące województwa Polski północnej. Przez całe dwa tygodnie w godzinach popołudniowych trwają boje konkursowe i mają miejsce dodatkowe występy zespołów folklorystycznych. Jest to niepowtarzalna okazja poznania muzyki i tańca, strojów i instrumentów ludowych. Obok zespołów kontynuujących tradycyjny folklor własnego regionu występują tu zespoły prezentujące folklor stylizowany; obok autentycznych instrumentów ludowych — takich jak burczybasy, diabelskie skrzypce czy bazuny — spotkać tu można... elektryczne gitary. Muzyka, śpiew i taniec przeplatane są ludowymi gadkami, a na estradach mienia się tęcza barw ludowe stroje.

Już pięć Festiwali Zespołów Folklorystycznych Polski Północnej mamy za sobą. Warto więc krótko je przypomnieć i podsumować.

Dzięki władzom miasta Gdańska, Towarzystwa Przyjaciół Gdańska oraz redakcji „Wieczoru Wybrzeża” w ramach Dni Gdańska od 1972 roku na początku sierpnia następuje uroczyste otwarcie gdańskiego Jarmarku Dominikańskiego, który zaprasza wszystkich mieszkańców Gdańska i jego gości na liczne imprezy handlowe i kulturalne. Aby zrównoważyć handlowy charakter Jarmarku w 1975 roku dwie instytucje: Wojewódzki Ośrodek Kultury w Gdańsku oraz Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Gdańsku, wyszły z nową ofertą kulturalną — zainicjowały w dniach 3—17 sierpnia Przegląd Zespołów Folklorystycznych Polski Północnej. Wzięło w nim udział osiem zespołów („Dalmor” z Gdyni, „Kociewie” ze Starogardu, „Bazuny” z Leźna, „Kaszuby” z Kartuz i Karsina, „Wdzydzanki” z Wdzydz Kiszewskich, „Pałuki” z Kcyni i „Kujawy” z Radziejowa), które zaprezentowały się szerokiej publiczności na estradzie przy ulicy Szerokiej w Gdańsku. Nagrodzono występy trzech zespołów: Zespół Pieśni i Tańca „Kaszuby” z Kartuz otrzymał puchar prezydenta miasta Gdańska, Zespół Śpiewaczego Ludowych „Wdzydzanki” — puchar dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Gdańsku, a Zespół Pieśni i Tańca „Kociewie” ze Starogardu — puchar kierownika Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Gdańsku.

Przegląd spotkał się z serdecznym przyjęciem zarówno publiczności, prasy, jak i władz miasta i na stałe wszedł do kalendarza imprez, zwiększając liczbę uczestniczących zespołów, zyskując coraz wyższy poziom artystyczny i nabierając charakteru konkursu.

W roku następnym w Przeglądzie wzięło udział już 12 zespołów z województw północnych, tj. około 500 wykonawców, a nagrody zdo-

były następujące zespoły: „Kociewie” — puchar prezydenta m. Gdańska, „Pyrzyce” — puchar dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Gdańsku, „Bazuny” — puchar kierownika Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Gdańsku i „Dalmor”, który otrzymał nagrodę specjalną.

III Przegląd otrzymał nazwę Festiwalu Zespołów Folklorystycznych Polski Północnej. Patronat honorowy nad festiwalem objął wojewoda gdański. Na estradzie przy ulicy Szerokiej w Gdańsku 15 zespołów konkurowało o główną nagrodę — „Bursztynowego Neptuna”. Zwyciężył Zespół Pieśni i Tańca „Bazuny” z Leźna. Pozostałe nagrody jury rozdzieliło wśród zespołów: „Kapela ludowa” z Radziejowa, „Kościerzyna” z Kościerzyny, „Kurpie Zielone” z Białegostoku, „Kociewie” ze Starogardu.

Kolejny IV Festiwal w 1978 roku przyniósł dalsze, jeszcze większe zmiany. Organizatorzy — Wojewódzki Ośrodek Kultury w Gdańsku i Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Turystyczne „Turus” w Sopocie — przegląd konkursowy przenieśli do Teatru Letniego w Sopocie. Na estradzie przy ulicy Szerokiej w Gdańsku odbywały się występy dodatkowe zespołów w ramach Jarmarku Dominikańskiego. Konkurs odbywał się po raz pierwszy w dwóch kategoriach: zespołów autentycznych i stylizowanych. Podział ten spowodowany został powstawaniem coraz większej liczby zespołów stylizowanych, których członkami są miłośnicy folkloru, jednak nie pochodzą ze środowiska wiejskiego i tym samym nie będąc autentycznymi twórcami ludowymi, nie prezentują czystego folkloru. W konkursie wzięło udział 12 zespołów, a nagrody przypadły: „Powieślanom” z Czernina — nagroda „Bursztynowego Neptuna” w kategorii zespołów autentycznych, a „Kurpiom Zielonym” z Białegostoku w kategorii zespołów stylizowanych, „Bazuny” z Leźna otrzymały nagrodę prezydenta miasta Gdańska, „Powieśle” z Kwidzyna — nagrodę kierownika Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Gdańsku, „Kujawy” z Radziejowa nagrodę dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Gdańsku, „Kaszubia” z Kielna — nagrodę dyrektora Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, „Pomorze” z Lęborka — nagrodę prezydenta miasta Sopotu, a „Kościerzyna” — nagrodę dyrektora Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Turystycznego „Turus” w Sopocie.

W ubiegłorocznym V Festiwalu Zespołów Folklorystycznych Polski Północnej pod patronatem wojewody gdańskiego wzięły udział 23 zespoły folklorystyczne z 10 województw Polski północnej, w sumie 750 wykonawców. W tym festiwalu zobaczyliśmy większość nagrodzonych w poprzednich konkursach zespołów folklorystycznych, mieliśmy też okazję obejrzeć zespoły, które brały udział w poprzednich czterech przeglądach, były nimi: Zespół Pieśni i Tańca „Bazuny” z Leźna i Zespół Folklorystyczny „Kujawy” z Radziejowa. Warty podkreślenia jest też fakt, że w piątym Festiwalu wzięły udział wszystkie najlepsze zespoły folklorystyczne z naszego województwa.

Festiwalom zainteresowały się instytucje i zakłady pracy Trójmiasta, fundując nagrody dla najlepszych zespołów. Jury Festiwalu pod przewodnictwem doc. dr. Antoniego Poszowskiego, rektora PWSM w Gdańsku, rozdzieliło je następująco:

- nagrodę wojewody gdańskiego „Bursztynowy Neptun” w kategorii zespołów stylizowanych Kaszubskiemu Zespołowi Pieśni i Tańca „Kościerzyna” z Kościerzyny,
- nagrodę wojewody gdańskiego „Bursztynowy Neptun” w kategorii zespołów autentycznych Zespołowi Pieśni i Tańca „Złoty Kłós” z Goleniowa w woj. szczecińskim,

- nagrodę prezydenta miasta Gdańska oraz nagrodę specjalną „Głosu Wybrzeża” Studenckiemu Zespołowi Pieśni i Tańca „Kortowo” z Olsztyna,
- nagrodę prezydenta miasta Sopotu oraz nagrodę specjalną Zarządu Głównego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Gdańsku Regionalnemu Zespołowi Pieśni i Tańca „Bazuny” z Leźna,
- nagrodę dyrektora Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku Regionalnemu Zespołowi Pieśni i Tańca „Kaszuby” z Kartuz,
- nagrodę dyrektora Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Turystycznego „Turus” w Sopocie Zespołowi Pieśni i Tańca „Podlaskie Kukułki” z Elbląska Podlaskiego w woj. białostockim,
- nagrodę dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Gdańsku oraz nagrodę specjalną „Dziennika Bałtyckiego” Zespołowi Śpiewaczek Ludowych „Wdzydzanki” z Wdzydz Kiszewskich,
- nagrodę kierownika Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Gdańsku Zespołowi Folklorystycznemu z Morzyc w woj. wrocławskim,
- nagrodę specjalną Hydrotechnicznej Spółdzielni Pracy „SPELWAR” w Gdańsku Kapeli Zespołu Pieśni i Tańca „Kcciewie” ze Starogardu Gdańskiego,
- nagrodę specjalną Wojewódzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Gdańsku Zespołowi Pieśni i Tańca „Bezledzianie” z Bezled w woj. olsztyńskim,
- nagrodę specjalną Rozgłośni Polskiego Radia w Gdańsku Zespołowi Pieśni i Tańca Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika z Torunia,
- nagrodę specjalną Zjednoczenia Technicznej Obsługi Rolnictwa w Gdańsku Zespołowi Regionalnemu „Kaszubia” z Kielna,
- nagrodę specjalną Stoczni Północnej im. Bohaterów Westerplatte Zespołowi Pieśni i Tańca „Dalmor” z Gdyni,
- nagrodę specjalną prezydenta miasta Gdyni Zespołowi Folklorystycznemu „Złote Kłosa” z Węgorzewa w woj. suwalskim,
- nagrodę specjalną Izby Rzemieślniczej w Gdańsku Zespołowi Folklorystycznemu „Kujawy” z Radziejowa w woj. bydgoskim,
- nagrodę specjalną Stoczni Gdańskiej im. Lenina w Gdańsku Zespołowi Regionalnemu „Koleczkowanie” z Koleczkowa,
- nagrodę specjalną Zjednoczenia Państwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej w Gdańsku Zespołowi Folklorystycznemu „Kaszëbë” z Krokowej,
- nagrodę specjalną Wojewódzkiej Spółdzielni Spożywców „Społem” w Gdańsku Zespołowi Regionalnemu „Strzekęcin” ze Strzekęcina w woj. koszalińskim.

Ponadto jury przyznało nagrody indywidualne ufundowane przez Wojewódzki Ośrodek Kultury w Gdańsku dla kierowników artystycznych, instruktorów tanecznych i muzycznych.

Jury w swoim werdykcie stwierdziło także ogólnie wysoki poziom artystyczny zespołów występujących w V Festiwalu Zespołów Folklorystycznych Polski Północnej, a szczególnie — dobre opracowania choreograficzne, dobór repertuaru i jego interpretację. Zauważyło również, że na jakości występów niektórych zespołów negatywnie zaważyło posługiwanie się montażem dźwiękowym na taśmie. W podsumowaniu podkreślono też potrzebę poszerzenia kolejnego festiwalu o udział zespołów folklorystycznych z krajów basenu Morza Bałtyckiego.

V Festiwal Zespołów Folklorystycznych, odbywał się aż w trzech miejscach. Przegląd konkursowy — w Teatrze Letnim w Sopocie, a

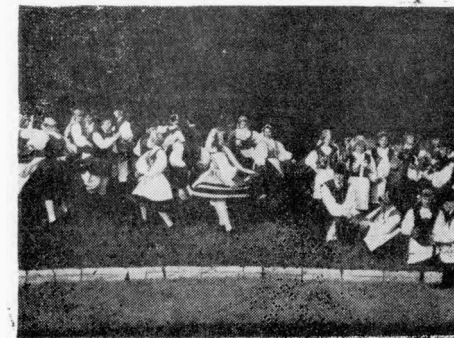
pokazy dodatkowe, które zgromadziły największą ilość widzów, na molo w Sopocie i na estradzie dominikańskiej przy ulicy Szerokiej w Gdańsku. W br. występy odbędą się w Teatrze Letnim i na molo w Sopocie, na Długim Targu w Gdańsku i Skwerze Kościuszki w Gdyni.

Dzięki temu w pełni zostanie zrealizowany główny cel Festiwalu, a jest nim „...pokazanie dorobku artystycznego amatorskich zespołów folklorystycznych Polski północnej, wymiana doświadczeń w tej dziedzinie oraz popularyzacja folkloru wśród szerokich rzesz społeczeństwa i licznie bawiących na Wybrzeżu turystów krajowych i zagranicznych...” (z Regulaminu Festiwalu Zespołów Folklorystycznych Polski Północnej).

W ramach tegorocznego przeglądu konkursowego VI Festiwalu Zespołów Folklorystycznych Polski Północnej jury oceni zespoły i ich programy w trzech kategoriach: folkloru autentycznego, artystycznie opracowanego i stylizowanego, biorąc pod uwagę dobór repertuaru, walory słowne, muzyczno-wokalne i taneczne, a także ogólny wyraz artystyczny. Najlepszy zespół w każdej z trzech kategorii uzyska nagrodę wojewody gdańskiego — „Bursztynowego Neptuna”. Ponadto zostaną wśród zespołów rozdzielone nagrody ufundowane przez redakcje prasowe, zakłady pracy, instytucje i stowarzyszenia. Nagrodami zostaną uhonorowani również najlepsi kierownicy artystyczni, choreografowie, muzycy i wyróżniający się członkowie zespołów.

Festiwalowi towarzyszyć będą kiermasze sztuki ludowej i wydawnictw, usytuowane na przedprożach przy Długim Targu, wystawa fotografii marynistycznej Zygmunta Reszki „Rybaczy małego morza”, konkursowy pokaz filmów amatorskich oraz pokonkursowa wystawa fotograficzna pt. „Sztuka ludowa Kociewia i Kaszub”, na której znajdą się zdjęcia obrazujące różne przejawy działalności kulturalnej i artystycznej (tańce, obrzędy regionalne, rzeźba, hafciarstwo, złotnictwo) ludzi regionu Kociewia i Kaszub.

Przed obejrzeniem i wysłuchaniem występujących w bieżącym roku zespołów folklorystycznych i poznaniem laureatów VI Festiwalu Zespołów Folklorystycznych Polski Północnej warto z pewnością poznać zdobywców głównych nagród dotychczasowych festiwali. Oto oni.

Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Kaszuby” z Kartuz, liczący 54 członków, śpiewa i tańczy od 1946 roku pod patronatem Miejskiego Domu Kultury w Kartuzach. Cechą charakterystyczną repertuaru zespołu jest ogromna dbałość o zachowanie autentycznej formy kaszubskich tańców, którym towarzyszą stare kaszubskie pieśni, przyspiewki i gadki, nawiązujące do tradycyjnych obrzędów.

Zespół Pieśni i Tańca „Kociewie” powstał jesienią 1968 roku przy Zakładowym Domu Kultury „Polfa” w Starogardzie Gdańskim. Dla zespołu odtworzono zarówno strój jak i repertuar kociewski (tańce, gadki, pieśni, przyspiewki — zwane frantówkami), które dzięki temu uratowano od zapomnienia.

Czterdziestoosobowy Zespół Pieśni i Tańca „Bazuny”, działający przy Kartuskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Rolnej w Leźnie, powstał w 1971 roku. Zespół występujący w pięknych, oryginalnych strojach kaszubskich, składa się z grupy tanecznej, chóru i sześciuosobowej kapeli, będącej autentycznym modelem kaszubskiej kapeli ludowej. Repertuar „Bazunów” stanowią gadki, przyspiewki, tańce i widowiska obrzędowe Kaszub.

Zespół Pieśni i Tańca „Powiśle” działa przy Kombinacie Rolnym „Powiśle” w Czerninie od 1975 roku. W repertuarze 35-osobowego zespołu znajdują się obrazy inscenizacyjne z okolic ziemi sztumskiej, Warmii i Mazur oraz tańce narodowe, wykonywane w stylizowanych strojach powiślańskich, kostiumach łowickich i krakowskich.

Zespół Pieśni i Tańca Białostocczyzny „Kurpie Zielone” powstał w 1953 roku, liczy 90 osób i składa się z chóru, baletu i orkiestry. W jego repertuarze znajdują się narodowe tance polskie, pieśni i tańce ludowe regionu kurpiowskiego, opoczyńskiego, podhalańskiego oraz ludowe groteski baletowe. Zespół wykonuje pieśni patriotyczne, muzykę Chopina, Moniuszki, Noskowskiego, Kurpińskiego oraz pieśni innych narodów.

Kaszubski Zespół Pieśni i Tańca „Kościerzyna” z Kościerskiego Domu Kultury prezentuje pieśni, tańce i widowiska obrzędowe regionu kaszubskiego. Zaletą programów „Kościerzyny” jest duża ilość nowych, rzadko śpiewanych pieśni, wierszowanych gadek kaszubskich i przypowieści ludowych. Zespół „Kościerzyna” powstał w 1974 roku.

Zespół Pieśni i Tańca „Złoty Kłós” działa od 1977 roku przy domu kultury w Goleniowie pod patronatem Wojewódzkiego Związku Kółek Rolniczych w Szczecinie. Zespół składa się z kapeli i solistów (20 osób) oraz chóru Koła Gospodyń Wiejskich (100 osób) i prezentuje folklor tych regionów kraju, z których przybyli na ziemię szczecińską członkowie zespołu.

Organizatorzy festiwalu:

Wojewódzki Ośrodek Kultury w Gdańsku,
Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Turystyczne „Turus” w Sopocie,
Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa-Książka-Ruch” w Gdańsku,
Wojewódzka Spółdzielnia Spożywców „Społem” w Gdańsku.

Funkcję gospodarza VI Festiwalu Zespołów Folklorystycznych Polski Północnej pełni Wojewódzki Ośrodek Kultury w Gdańsku.

Sekretariat prowadzi Dział Społecznego Uczestnictwa w Kulturze WOK, ul. Korzenna 33/35, telefon: 31-10-51 w. 8, telex: 050094.

— NOTATKI —

Biblioteka PWSM Gdańsk

Dział

Autor

Tytuł

Nr inw.

BRASOWANO

PROGRAM

VI FESTIWALU

ZESPOŁÓW FOLKLORYSTYCZNYCH POLSKI PÓŁNOCNEJ

Gdańsk — Sopot — Gdynia 2 — 14 sierpnia 1980 r.

Przegląd konkursowy — godz. 14.30, Teatr Letni w Sopocie,
ul. Bieruta

2 sierpnia, sobota

1. Zespół Pieśni i Tańca
Uniwersytetu Gdańskiego
2. Zespół Pieśni i Tańca „Pomorze”
z Chelmna, woj. toruńskie

Występy dodatkowe

Gdynia, Skwer Kościuszki
godz. 17.00
Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

3 sierpnia, niedziela

1. Zespół Regionalny „Kaszebe”
z Krokowej, woj. gdańskie
2. Zespół Regionalny „Pasłęczanie”
z Pasłęka, woj. elbląskie

Gdynia, Skwer Kościuszki
godz. 17.00
Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

4 sierpnia, poniedziałek

1. Studencki Zespół Pieśni i Tańca
„Kortowo” z Olsztyna
2. Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Sę-
poleńskiej z Sępólna Krajeńskie-
go, woj. bydgoskie

Gdynia, Skwer Kościuszki
godz. 17.00
Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

5 sierpnia, wtorek

1. Kapela Ludowa „Mazurskie Po-
fajdoki” ze Szczytna
2. Zespół Pieśni i Tańca „Olsztyn”
z Olsztyna

Gdynia, Skwer Kościuszki
godz. 17.00
Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

6 sierpnia, środa

1. Kujawski Zespół Regionalny
ze Sławoska Wielkiego,
woj. bydgoskie	Gdynia, Skwer Kościuszki
godz. 17.00
2. Zespół Taneczny „Krag”
ze Szczecina	Sopot, Molo
godz. 17.00
3. Zespół Pieśni i Tańca
„Bozledzianie”
z Bezled, woj. olsztyńskie	Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

7 sierpnia, czwartek

1. Zespół Folklorystyczny „Kujawy”
z Osięcin, woj. wrocławskie	Gdynia, Skwer Kościuszki
godz. 17.00
2. Zespół Folklorystyczny „Kujawy”
z Radziejowa	Sopot, Molo
godz. 17.00
3. Zespół Pieśni i Tańca
„Złoty Kłos”
z Goleniowa, woj. szczecińskie	Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

8 sierpnia, piątek

1. Zespół Pieśni i Tańca „Bazuny”
z Leżna, woj. gdańskie	Gdynia, Skwer Kościuszki
godz. 17.00
2. Zespół Ludowy SHR
ze Strzekęcina, woj. koszalińskie	Sopot, Molo
godz. 17.00
3. Kapela Rodzinna „Łosiewicze”
ze wsi Borki, woj. suwalskie	Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

9 sierpnia, sobota

1. Zespół Pieśni i Tańca SZSP przy
Akademii Rolniczej w Szczecinie	Gdynia, Skwer Kościuszki
godz. 17.00
2. Zespół Pieśni i Tańca „Kukułki
Podlaskie” z Bielska Podlaskiego,
woj. białostockie	Sopot, Molo, godz. 17.00
Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

10 sierpnia, niedziela

1. Regionalny Zespół
„Koleczkowanie”
z Koleczkowa, woj. gdańskie | Gdynia, Skwer Kościuszki
godz. 17.00 |
|--|---|

2. Kapela Ludowa ze Strzelna,
woj. gdańskie	Sopot, Molo
godz. 17.00
3. Zespół Pieśni i Tańca
„Agrokompleks” z Kętrzyna,
woj. olsztyńskie	Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

11 sierpnia, poniedziałek

1. Zespół Śpiewaczy „Przytulanki”
ze wsi Przytulanka,
woj. białostockie	Gdynia, Skwer Kościuszki
godz. 17.00
2. Zespół Śpiewaczy „Kalinka”
z Kalinówki Kościelnej,
woj. białostockie	Sopot, Molo
godz. 17.00
3. Zespół Folklorystyczny
„Narwianie” z Pogorzałek
woj. białostockie	Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

12 sierpnia, wtorek

1. Zespół Śpiewaczek Ludowych
„Wdzydzanki”
z Wdzydz Kiszewskich,
woj. gdańskie	Sopot, Molo
godz. 17.00
2. Zespół Pieśni i Tańca „Powiśle”
z Kwidzyna, woj. elbląskie	Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

13 sierpnia, środa

1. Regionalny Zespół Pieśni i Tańca
„Kaszuby” z Kartuz	Sopot, Molo
godz. 17.00
2. Kaszubski Zespół Pieśni i Tańca
„Kościierzyna” z Kościierzyny	Gdańsk, ul. Długi Targ
godz. 19.00

Imprezy towarzyszące :

2. VIII. — 14. VIII. kiermasz twórczości ludowej —	Gdańsk
ul. Długi Targ
4. VIII. — 14. VIII. pokonkursowa wystawa fotograficzna „Sztuka
ludowa Kociewia i Kaszub”
— Ratusz Staromiejski,	Gdańsk
Korzenna 33/35

14. VIII. konkursowy pokaz filmów amatorskich „Sztuka ludowa Kociewia i Kaszub” — klub „X Muza” Gdańsk, ul. Elżbietańska 10/11 godz. 10.00
2. VIII. — 14. VIII. wystawa fotografii marynistycznej Zygmunta Rieszki „Rybaczy małego morza” — KMPiK, Gdańsk, ul. Długi Targ 30